LOTAZILLA
5
ASTARTIA

BILBAO 1933

Euzkadi

ARPIDE-SANEURRIJA
...bao'kua... ... 6,00 irko. irullez
Bilbao'atazkua 7,50 " "
Idazki-Itunmena 62,00 " urtez
Atzarrijetakuak 100,00 " "

BELDAYEN ITUNDUBA

XXI urtia || Idazkolea ta Banakolea: Correo, 17, 1.º || 234 Idazkutxa || 17.810 Urrutizkiña || 6.550 zenbakija

Egunekua

Igandia

Igazi dan igandian egun iluna ta lañotsuba ixan zan, eta otza be bai.

Iluna, lañotsuba ta otza ixan zan aŕen be baña, notin-igitzale ona ixan zan, goxian goiz asiŕa gauberaŕte, notiñen batera ta bestera ibilŕia etzan bein be geratu-ta.

Notiñak igiŕuteko, igandia, astiak daun egunik egokijena da ixan be. Batez be emen, kistaŕa be kistaŕa dan gure Euzkadi maŕe onetan, bein igande goxera-ezkero, aste osuan oetik jagiŕeko gauza ixan eztiran gustijak be igiŕu egin daruaz, ba, ta jaupea entzuten eŕtxadonara juan. Batzuk batera, ta beste batzuk, bestera.

Igazi dan igandian, gu, Bilbao'ko Nikola Deuna'ren eŕtxadonara ixan gintzan, eta an bederatzi ta erdijetako jaupan Azkue 'taŕ Beŕbiz Mirena'k oguzi eban euzkerazko txonitza entzun.

Euzkerazko txonitzok begiko yakuz, eta eurak entzuten pozik juaten gara, Bilbao'ko txadonetan egiŕen dan euzkereari, gitxi ixaten dalako-edo, gozo eristen dautsagu-ta.

卐 卐 卐

Eleizkixunon ondoren, Plaza Baŕi'rantz igiŕu gintzazan, eta an, tronpa-erabiltzailien gudaketea ikusi.

Tronpa-eragilien jaya, eresi ta gustikua ixan zan, eta euren zaratara jai berezi a ikusten notiñak-notin Zei Baŕi'ratu ziran.

Batzuk oneŕariko kirol-jai begikuak egiten iñarduben aŕtian, beste batzuk, eŕiketa-gauzetara igiŕu ziran.

Euzkadi'ko bakaldaŕak azkenenguen aŕtian zenbatuko doguz, azkenengo auteskundietan ixan eben gurendea (?) ospatuten Artxanda'ra juan zirala esan euskuben-ta.

¡Gixagaxuak! Euzkadi'ko bakaldaŕak ixan daben gurendea ospatuten Artxanda'ratuten diran bakaldaŕ "katolikuak" zuzendari daukazan abeŕijak, eztau gurenda askorik ixango.

Gure Euzko Emakume-Batza'kuak, auŕeragoko igandian, Begoña'ra juan ziran, ba, ta Euzko-Alderdi-Jeltzalia'k ixan eban gurenda goragaŕija zala-ta, Begoña'ko gure Ama Neskutza'ri, eskaŕak-eskaŕ emon.

"Amaya"

Goxak igazi euskuneko, aŕatsaldia etoŕi yakun, eta Aŕiaga'ko antzokira bidian imiñi. Aŕiaga'n "Amaya" antzeŕki ospetsuba antzeztu biaŕ zan, eta antzeŕkijaren ixen-onek Aŕiaga'ko antzoki edeŕa baxen aundija, notiñez gonburuz beteta imiñi eban.

Antzeŕki onek, Goñi'taŕ Todosi Aralaŕ mendiko lekauti ospetsuba begijen auŕeratuten dausku, ta Goñi'ko zaldun ospetsu a Aralaŕ'ko basamoŕtubetarat i eban ogen ikaragaŕijaren edestijagaz argiŕu.

Zortzigaŕen gixaldijaren asikerea zan. Eta aldi aretan, Nabaŕa'n, sendi ospetsu bi bixi ziran: Goñi'taŕ Mikel, eta Aŕoŕ'en sendijak.

Goñiŕaŕak kistaŕak ziran: aŕoŕtaŕak ondiño kistaŕtu barik egozan.

Goñi'ko jauregijan Todosi Nabaŕa'ren aldeztzale zerdena bixi zan. Aŕoŕetxian, baŕiz, Amaya andereño liraña baxen samura ta bijotz otzana.

Amaya otzanari Todosi'k bijotzeratu eutsan maŕasun-dardayak ukutu egin eutsan, eta alatz-dardayak ukutu ixan bai-leutsan lez, kistaŕtasunera biguŕtu eban, eta bere emaste egin.

Amaya samuŕak ixeko bat eban, Amagoya eritxona; eta arixek agintzen eutsan Amaya'ri. Eta Amagoya'ren gurarija, Asi r eritxon kistaŕen areyua zanagaz, Amaya ezkontzia zan.

Amaya'ren bijotza, baña, Todosi'ren maŕasun-dardayak ukututa eguanezkero, bertentzako ezeguan. Todosi'rena zan Amaya, ta Todosi'gaz ezkondu zan.

卐 卐 卐

Ezkontza arek, Amagoya, asaŕatuta imiñi eban. Asier, ostera, Todosi'ren kaltez koŕotoz beterik.

Goŕotuak beriala euren azi txaŕa erein eben, eta Todosi ta Amaya'ren aŕteko zorijon-susteŕak edenduta imini.

Todosi beñepein, Amaya'ren maŕasuna zalantzan iminden asi zan, eta txeŕenaren zirikadari bijotza zabalduten.

卐 卐 卐

Todosi gudara dua, Nabaŕa aldeztuten, gudara. Biŕaŕtian, Amaya, gurasuen etxian isten dau, bera gudan dan-aŕtian zaindu dagijuela esanda.

Bide-ziaŕ duala, lekauti batek urtetan dautsa, ta emaztia beste bategaz txaki-atuta auŕkitzen zala esan. Lekauti jantzitako maltzuŕ a, Asier da, goŕotuak txeŕenaren jopu biguŕtu daun Asier maltzuŕa.

Lekauti maltzuŕ aren guzuŕak Todosi adoretsubari dardakadea eragin eutsen, eta guda-bidia laga ta jauregira bidian imiñi.

Jauregira soña daŕdaŕka ta bijotza taupadaka ebazela eldu zan, eta gau ilunian jauregiko ixiltasunian, ango oŕma zaŕai eutsela ezkon-txakirantz egiŕen asi.

Eta ibili ta ibili, ezkon-txakira eldu zan. Zoritxaŕez, baŕiz, ezkon-oyan, bere aŕa-ama zaŕak idoro ebazan... Eta emaztia ta besten bat... ziralakuan, gaŕijan eruan eban ezpata zoŕotzagaz bertan iloztuta laga ebazan...

卐 卐 卐

Gurasuak erail eta txakiŕik urten zanagaz batera, Amaya'ren soin zeŕdena ikusi eban, eta bere ezpatapian jausi zala uste ixan eban Amaya samuŕa an ikustiak, senetik atarata imiñi, eta ezkon-txakij n nortzuk egozan iŕanduten.

Amaya zintzuaren erantzunak, Todosi, oŕuaka imiñi eban, eta egin eban ogen aztunaren azkespena loŕtuteko Roma'ra bidian.

Doipurubak ogen-nekia ordaintzen Aralaŕ'ko basamoŕtubetara bidaldu eban, eta estuntza sendo bat gaŕiŕik eskeŕeko oñera lotuta ebala, estuntza areik uŕatu aŕte antxe bixi ixateko agindubā emon.

Saspi urte igaro ebazan, Todosi'k era aretan.

Biŕaŕtian, Asier, deungia, Nabaŕa'gaz iaubetuteko, arabiŕaŕ gudarijak Euzkadi'ratuten ebilan. Gaiztakeri oneŕan iñardubala, zaldi-gane zala, Aralaŕ-mendira eldu zan, eta an Todosi'ren lexa-inguru zala, zaldi-ganetik jausi ta zauriŕu-egin zan, eta beriala ilteko zorijan geratu.

Asier'en gudarijak Todosi bixi zan lexa-auŕera eruan eben. Todosi beriala eurakanatu zan, eta zauriŕu aregaz eŕukiŕu.

Asier'ek, Todosi'ri, onen kaltez egin ebazan maltzuŕkeri gustijak autoŕtu eutsazan, eta gaiztakeri arein azkespena eskatu.

Todosi'ri autoŕtza ikaragaŕi arek, Asier maltzuŕ arentzako goŕotua bixiŕu eutsan. Baña Todosi'k ezekijala, jatekua eruaten juanda an aitz-oste baten ostenduta auŕkitzen zan Amaya maŕaliak jazoten zanaren baŕi uaŕtu ebanian, Goikua'ren eŕukija eskatu eban, eta Todosi'k Asier gaizkile maltzuŕari, egin ixan eutsazan gaiztakeri gustijak azketsi eutsazan.

Asier'ek, orduban, kistaŕa ixan gura ebala-ta, ugutzau egijala eskatu eutsan, eta Todosi'k ugutzau egin eban.

Asier, ugutzau ta kistaŕ egin zanagaz batera, il egin z..n. Todosi'ren lexa-ziluan argi bat argiŕu zan. Argi aretan, Mikel Gongotzon Deuna'ren irudija.

Beriala burdiñazko estuntzaen otsa entzuten da, ta Todosi'ren gaŕi-estuntza-senduak luŕera jausita ikusten dira.

Todosi estuntzetatik azkatuta ikusi danian, ¡alatza! didaŕ egiŕen dau.

Didaŕ onek Amaya aitz-ostian ostenduta aurkitzen dan lekutik Todosi'ren besuetara eruaten dau, ta Todosi ta Amaya, maŕaaun besarkada senduan lotuta geratuten dira.

Benetako maŕasun aren gurendea burestunduteko, Aralaŕ-mendijan basatxauno bat iragiŕia erabagiŕen dabe Basatxauno a, Mikel Gongotzon Deuna'ren ixenagaz iragi zan, eta gauŕ euzkotaŕ jeltzaliok guŕtuten doguna bera da.

Eresantzeŕki edeŕ au, igazi dan igandian, edeŕto be edeŕto antzeztu eben, eta antzezlarijak txalotubak be txalotubak ixan ziran.

Beyuakijuez gure txaluak be.

URIBIŔAŔTE'TAŔ IBON.

Ezgaitezen izan biotz txiki ta txatxarrekoak

Badira gure aŕtean ere gizontxu batzuek, guri aditu ordurako, maxu euzkeldunak... Ikastola euzkeldunak eta otsein edo empleado euzkeldunak zertxo bait asaŕetu-ta irtetzen dutenak.

Bañooo... zertarako da "euzkeldun" itz edo "pegote" ori?

Niretzako katolikoa dan edo ez eta beste gañetikoak... ¡or konpon!

¡Dan-danok Jaungoiko baten semeak!

¿Dan-danok diyozu?

Abeŕtzale izateko "zoritxaŕa" izan degunok ere bai?

Bada dan-danok Jaungoiko baten semeak baldin bagera eta lege eta Agindu berdiñak baldin baditugu, eta gañera "Ley natural" edo "derecho natural" eŕderaz esaten zayon ori gure aŕtean ere, beste toki guzietan bezela, zuzen eta on-ona baldin bada, eta Jaun oŕek berak ipini dituan agindu oyek oraindik obeto bete eta osatzeko ¿zeŕ gauza bidezkoagorik euzkeldunen aŕtean euzkel-biotz eta izkuntza dutenak aukeratzia baño?

¿Zer egokiagorik katolikoa izateakin gañera—gure aŕtean au len bizi ipiñi izanda beti—gure gogo eta gure izateakin ondoen batzen diran ayek gure otzein edo empleado aukeratzia baizik?

¿Iraintzen alditu, beaŕ bada, beste egaztiak, gure txoŕokietako birigaŕo alai eta abeslariak, udabiŕia eltzen danean "beretar" batekin euren kabitxoa gertatzen dutenean?

¿Iraintzen al du iñoŕ gure mendietako erbi ariñak, "beretar" batekin, baita ere, "tokitxoa" iñaŕa pian egiten dutenean?

¡Bai zera!

Baño gu, jakituriz eta erakutsi edeŕ-edeŕez betetako gauza oyen auŕean ere beti biotz txatxaŕ eta zitaletakoak.

ONALDE.

INGI BILDEGIA
Papelería del Oria
MORAIZ'TAR JOSEBA MIRENA
Teléfono 154 TOLOSA

Artua eta babia txikitutzeko makiñak;
Txomin Olano'k
Saltzen ditu, merke
Plaza de las Escuelas, 10 g'n - Donostia

Izpar urtenenak

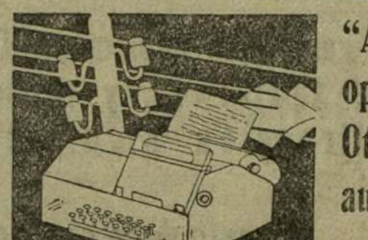

"Amaya" antzerkija. - Tximislarijen oporketea. - Lapurreteak. - Erailketea. - Oturuntzak. - Ostikolarijak. - España'ko auteskundiak. - Ezkertarren gurendea. Madrid'ko aldunak

Ikeragaŕizko gurendoa loŕtu eben igandez Aŕiaga'ko antzokijan, Donostia'ko Euzko-Abesbatza'ko abeslarijak. Guridi jaunaren "Amaya" antzeŕki-ereskidetubarikia atera eutsen. Altube, Zabalbeaskoa aizteak eta Olaizola jaunak txalo ugarijak irebazi ebezan. Bilbao osua pozik geratu zan.

"Excelsius" izparringijak eratuta, jolastu zan igandez mutikotxuben tronpoikirolketea. Enparantza baŕijan notintza galanta batu zan umioen gora-berak ikusten.

Deusto'ko estratxa baten bederatzireun lauŕleko kendu eutsezan lenguan Fernaudez deritxon bati. Lapuŕak nortzuk diran eztakije oindikaŕen.

Bilbao'ko joskiliak jolas andijak eratuko ei-dabez euren zaindarija dan Luke deunaren egunez. Erkoreka endoriak, be, lagunduko ei-dautse jayok gertauten.

Barakaldo'ko Nakens txaidian tiro-otsa ixan zan igande gabaz. Andik lasteŕera zauriŕu bi agertu ziran. Komunistak ei-dira eta euretariko bat gabaz bertan il zan. Zegaŕijak eztira etzaldu, eŕiketa gora-beratzaz dalako zuŕumuŕuba entzuten dan-aŕen.

Bilbao'ra eldu ziran "C N T", "Mundo Obrero" eta "Renovación" izpaŕingijak epaliak batu-eragin euzan, jauŕbatzakoen auŕka zerbai ekaŕelako.

Tximist-arazuetan lan-egin daroenak opoŕketea egingo dabe. Oŕetarako eruan eutsen jauŕliari biaŕ dan egirija. Gai onetzaz beste izpaŕirik eztakigu.

Aldundi-ixuneko aldunak etoŕi ziran Bilbao'ra Madrid'en egun moltsua igaro ostian. Onur andijak loŕtu ei-dabez eŕi onen aldez.

Liverpool'etik diñuenez Bilbao'ko ontzija an "Gloria" ondatu zan. Ontziko itxastaŕak ondean uŕten izran eta orain asi dira biaŕ diran autoŕpenak egiŕen noren eŕuba ixan dan atzalduteko.

Irun'go tximispurdijak erail eban Albitzu eritxon gixon gaxo bat. Pultzi-bidez Donostia'ra etoŕan eta uste eban bultzijan barik beste baten saŕtu zan. Jatsi gura eban eta atetik jauzka egiŕitn, bertan jausi ta il zan.

Izpaŕ uŕtenenak orainguan dira. Donostian be izkilu-piluak atrapau dabezelado otsak entzuten dira. Eŕtzañak zuŕ dabiltz ezkeŕtaŕen aretuak azteŕtuten.

Artxanda'ko jatetxe baten batu ziran igandez Bizkai'ko eskumaŕak edo eŕetaŕak antes cundietan loŕtu daben gurendea ospatuteko. Gurenda ori ezin ikusi daike iñok, baña entre pozik pozik dagoz. Oŕ konpon.

Ibayondo'ko zelayan jokatu ziran Arenas eta Athletic ostikolari-aldreak. Egun txaŕa ta otza eguan-aŕen notintza andija batu zan. Jokaldi ikuskaŕirik etzan izan. Ondaŕeta'kuak irebazi eben, aurkarijai bi saŕtu eutsezalako.

Lasesaŕe'n be, jokatu ziran Barakaldo eta Avilés. Atzeŕikuok ezeben gauza andirik egin. Bizkai'kuak ba lau eta eurek bakaŕa saŕtu ebezan.

Ostikolari-aŕtian Donostia eta Barcelona dira gorenguetarikuak. Euzkotaŕak bi eta katalandaŕak baperez geratu ziran.

España'ko auteskundiak egin dira. Alde gustijetan gora-berak ixan dira, eraile tarik jazo eztan aŕen. Madrid'ekuak ziran gaŕantzitsubenak eta uri aretan txapeldun uŕten dira sosolistuak. Eŕegetaŕak iŕo dira.

Rico Avello eŕkaltseñaren izpaŕak onexek dira:

Castellón'en eŕadikal bi eta eskumaŕak lau.

Alicante'n, sosolistuak garala iru atera dabezalako. Eŕadikala be iru. Eskumaŕak iru eta bestiak bi.

Baleares'en eŕadikalak bi.

Madrid'en sosolistuak 13 eta eskumaŕak 4.

Malaga'n komunistaŕa bat, eŕadikalak bat, eta e'rkijan lau eŕadikal eta eskumaŕ bi. Sosolistuak bi.

Murcia'n eskumaŕak bi, eŕadikala bat eta sosolistuak bat.

Aldun oneikaz larogeta bi dira. Gustiz 95 ziran. Biaŕ diranok lasteŕ jakingo dira, ila onen zortzigaŕenan aldun-batzaŕa batu biar dalako.

Madrid'en uŕten diranak onexek dira: Besteiro, Largo Caballero, Gómez, Jiménez Asua, Arakistain, Alvarez del Vayo, Martínez Gil, Lamoneda, Zancajo, Llopis, Gracia, Negrín eta Mairal, sosolistuak. Eskumaŕak Pujol, Matesanz, Riesgo, Rodríguez Jurado. Uŕten barik geratu dira Luca de Tena, Puente, Larramendi eta Marín Lázaro.

Igande gabaz ibilkunde bat egin nayez batu ziran sosolistuak baña Puerta del Sol edo Egizki-Ate'ra eldu ziranian emon-emonak egin eutsezan eŕtzañak eta uxatu ziran.

Sevilla'ko urijan, be, izkilu piluak auŕkiŕu daroez. Edozein txaidetako okolubetan izkilubak ei-dagoz Eskaŕtaŕenak edo dira.

Oroipen alayak

Egun ilunak igaro ditugunak. Gauŕ, oŕaatik, lengo aize zakaŕaren ordez ego bigunak muxu damaigu.

Elur zaplastak dakuskeguz mendian. Eta gauŕ aluŕ-ondoko eguzkia atsegiña baita, agureak gixa eguzkitara noa.

Neguko eguzkiari aŕpegi eman dezaiskezu. Nik ere, gauŕ, lasaikiro exeri, eta aŕpegi damaist. ¡Zeñen atsegiña dan bere igurtzia! Eta bat batean, eguzkiaren igurtzipean nagolarik ¡eskeŕak jauna! oroipen landetara miña sortu zait kolko-kolkoan..

Oroipenak alayak diranean, alako zerbait sentitzen degu. Ezin esanekoa. Guregan ezaŕiko genituzke. Betirako, lagun biotzeko, barne-baŕnean, toki egingo genie.

Oroipenak atsegiñak diralarik, gogo indaŕez une ayek bizitzea zein edeŕ dan. Nik ere, orixe dagit gauŕ eguzkiaren igurtzipean, mutikotxoak jolasak darabilkin bitaŕtean, aiton-amonak, baŕendiko otza uxatze bila, ni bezelatsu, eguzkitara daudenean... oroipen alayak bizi.

Alaitasun uneak egaldi motxekoak dira. Gogoz bizi beaŕ maiz. Batez ere eguzkitara emeki gaudelarik...

卐 卐 卐

Goiz ura zoragaŕia zan. Urdin-urdin zeruba. Aizeak lore gozo usaya zekaŕen. Josu piztu zanekoxea zirudin. Baño eguzkia gauŕ baño astunagoa zen. Etzigun eskeintzen gauŕko atsegiñik. Eŕe egiten baizun. Udara-udara izaki.

¡Urbiatik Aitzkoŕira! Erbia bezelatsu emen agiri an gorde igaro nizun bidea. Josŕatu. Alai. ¡Umeturik! Goya bai dala edeŕ. ¡Gogoa alaitzen baitezu!

Pranko bideŕ igoa nazu mendira. Igoera ark añean ordea ez beiñere ni atsegindu.

Lenengo aldiz nebilen Aitzkoŕi urendian. Eta guari arkitzen nion zerbait edeŕ. Aita goŕi ayek kusgaŕiak zeritzaiskidan. Beruntzean zebiltzen ardiak baseŕitxoak. ¡Guria ederagoa! Belaŕa bigunagoa. ¡Jaungoikuaren ala aundiagoa!

Goiz aren edeŕa... ¡Zeñen maitagaŕi dan euzko-Abeŕia! Goiz aŕtan maitagaŕiago. Noizpaitekoan, biderik ez bai zenekigun, ibili eta ibili, mila tontoŕ Aitzkoŕi'ko tontoŕ goituena salakoan egon ondoren ¡noizpaitekoan! Aitzkoŕi'ko bardizaren auŕez-auŕe giñalarik nola adierazi Abeŕia zeñen edeŕ iduri zitzaidan...

Goiz ura enengo aldiz Jauna aŕtu manekoxea zirudian...

卐 卐 卐

Eguzkitara ameki gaudelarik atsegiña da poz-zortzale da gero eluŕ ondoko eguzkia. Gauŕ, eguzkiaren igurtzi bila aiton amonak zijoazelarik, otz baitira, nik ere eguzkiaren muxu luze-luzea nizun amets. Eta eguzkitara joan naiz.

Eta eguzki aŕpegi emanda negolarik, oroipen landetara miña sortu zait...

UZTUŔE.

ERRIJETATIK

AREATZA (Villaro)

DEYA

Uri onetako abeŕtzale gustijei dei-egiŕen yake, datoŕen larunbata, gabeko zoŕtziretarako, aŕen utsik barik, emakume, gixonezko ta gastetxubak be, Batzoki'ko aretora eldu daŕezela.

Dei au datoŕzan gabon-jayetan abestuteko abestijak ikasteko egiŕen dogun deya da. Beraz dei oneri uri onetako abeŕtzale gustijak erantzungo dautsela uste dogu, ta aŕatu dogun larunbata gabian gure Batzokija emakume, gixon eta gastetxuz bete-bete egindа ikusiko dogula.

Lendakarija.

OTXANDIANO

AUTESKUNDIAK.— Euzkadi gustijan loŕtu da gurenda ospatsuba. Baña oŕerano eldu gara geuria lako eŕi txikitxubetan be berotasun eta bixitasun betekuaz jokatu dalako. Larogeta urtetik gorako atsotxubak bere autaŕkija emon dau. Gexuak be bai. Danak jagi dira zoli agintarijen oyuletara. ¡Alan be gastia! Gastedijak dakaŕdan sustaŕa indaŕtsua da. Sustaŕ oni yagokan zugatzen kerizpe zabal edeŕak gure bixitza gozatuko dau. ¡Gastia... zutik, gastia... abeŕijaren zaindari! Edozer gauza geure eskubetan dogu.

Agintari ona gastedi zintzuagaz nun nai ixango da nausi. Euzkadi'n be bai.

NAGI-IŤUŔI.—Gure mendi-aŕtian ituŕitxo bat da "Nagi-iŕuŕi" deritxona. Iŕŕi onek, berak nai dabenian ...a dario ta berari gogoratzen yakonian agortzen da. Oŕegaŕik "Nagi iŕuŕi" deritxo.

Ba, iŕuŕi onen ur emote ori ta Gazteiz-Otxandiano burdin-bide arazua bardin samaŕak dira.

Aldiz-aldiz gure anai arabaŕok jakin erazoten deuskube burdin-bide oŕen biaŕ ixenian garela. Gauŕ etoŕiko yakuz eŕira saratatsu, arazo oŕen alde lana adoretsu egiŕeko gertu. Bijaŕ ixilduko dira ta etzi zer danik be eztogu jakingo.

Auŕten be, arabaŕak aztindu dabe arazo ori. ¿Ezer loŕtuko ete-da? Gauŕ ura dario, baña bijaŕ edo etzi agortuko da ta kitu.

ANBOTO.

Deunen bixitza

Saba deuna, lekaipurua

Kapadokia'n jayo zan Saba deuna 439'gaŕen urtean. Kaisaŕaren gudarozteko gudalburu zan bere aita. Matxinada bat sortu zala Alexandria'n-eta, ara bialdu eban kaisaŕak Saba'ren aita. Arekin joan zan emaztea be. Bost urtedun zan garai aretan Saba ta bere amaren sendiko osaba batekin itxi eben. Izekoa, baña, izaera zakaŕekoa zan eta gasteak, eroapen aundikoa izan aŕen, ezin zituan jasan aren puŕustada laŕiak. Au zala-ta, beste osaba baten etxera iges-egin eban eta ara nun sortzen zan, egite onen ondorengoz, asaŕe bizia osaba bien aŕtean. Biak euki nai eben norbere ardurapean gastea, onen aitaren ondasunen jaube bidenabaŕ izateko. Asaŕe zitalak argitu eutsozan begiak Saba'ri ta ixilean Mutalaska'ko lekaidetxera joan zan. Aurpegi-itxurak salatzen eban aren ondasuna-ta, besozabalik artu eben lekaideak. Geroxeago, osaba biak adizkidetu ziranean, alegiñak egin zituen lekaidetxetik gastea ateratzeko. Arek, baña, erantzun eutsen ezergatik be etzala andik urtengo; gizarteko ondasun eta onura gustiak baño gurago ebala ango bakea ta zoriona.

Ain gastetxua izan aŕen, lekaide zaŕenak be etziran Saba baño zeatzago ta otoizaleago. Bein etxeinguruan ebilala, sagaŕ bat artu eban jateko. Bai damutu be aurki bere aringeria! Zigortzat egundo sagaŕik ez jateko asmoa artu eban.

Amazortzi urtera eldu zanean, lekaipuruari ageŕtu eutson Palestina'ra joateko eukan gogo bizia. Emon eutson arek bere baimena eta 457'gaŕen uŕtean Palestina'ra abiatu zan. Pasarion deunaren lekaidetxean egin eban negua. Ango lekaideak egin zituen alegiñak euren aŕtean betiko Saba lotzeko; onek, baña, Eutimi'ren lekaide-arauak zeatzagoak zirala-ta, ara joan nai izan eban. Gastegitzat jo eban Eutimi'k eta bere ardurapean egoan beste lekaidetxe batera bialdu eban. Teotista zan lekaidetxe oŕetako lekaipuru.

Bai izan zirala aŕigaŕiak, aŕezkero, Saba'ren egiteak. ¡Egunak lanean egiten zituan, eta gabak otoizketan. Maiteki zaintzen zituan gaxoak. Bereala irabazi eban bere lagun gustien maitasuna.

Aldi aretan Alexandria'ra joan beaŕa izan eban lekaide baten lagun bialdu eben Saba. An bere gurasoakin ustegabean oztopo egin eban. Aŕenga aundiak egin eutsoezan gurasoak lekaide-araupetik urtenda, etxera biurtzeko. Ez eben, oŕatio, ezer lortu.

Teotista il zanean, zerbait arindu zan lekaide arein arauera. Au oartu ebaneko, urten zan Saba andik eta Jordan-ondoko eremura aldendu zan, Gerasima'ren ondoan bizitzeko. Lau u..tez geroago, mendi-tontoŕeko arkaitzartean jaŕi eban bere bizitokia. Arkaitzondoetatik ateratzen zituan zuztaŕakaz alikatzen zan. Latza zan, benetan, arek egian bizitza.

Bitaŕte onetan, oso baŕeatu zan inguruetan Saba deunaren izena. Alde gustietatik yoakozan ikasleak eta jaŕaitzaleak arauz lotzeko, lekaidetxe bat eratu eban. Jaŕaitzale oŕein aŕtean ospatsuenetakoa izan zan Jon deuna "ixila" goi-izenduna, gotzaintza itxita, arengana bildu zana.

Sabas'en ama be, aŕargundu zanean, araxe bildu zan, bere azkenengo egunak an egiñaz. Amak eroan eutson diruaz gexotetxe bi egin zituan eta bera bizi ... legoa batera beste lekaidetxe bat ...

Inguru areitan bizi ziran bak... kaideak aren zaintzapean bizi ... eben, ete doibatzaren sail aren ... kan eleizaitagoyak ango eleiz... -eleizetan eta eremuetan bizi ziran ... buru autu eban.

Izaeraz bakartasunaren zale ... Jaungoikoaren aintzak eta Doiba... urak eskatzen eutsoenean, arin ... bere bakartasunatik gizartera ... nestebakoen aizatzale zan Anas... saŕa. Jerusalem'go aita-goi Eli... jaurti eban kaisaŕak eta katoli... jazartu zituan. Sorkaldean sinis... tzorian ebilala jakin orduko, ... egin zituan Saba'k Kostantinopo... Gure deuna aurkeztu yakonean, ... teko kemenik gabe lotu zan kaisa... reala banadu ta ezereztu zituan ... tikiaŕak. An aizatu ta indartu zi... taŕak eta bakarti askoen sinismen... sendotu.

Sinismenaren osotasuna aldez... dien aŕtean arauentzako begiram... piztarazten eban biŕaŕtean, gose ... sortu zan luŕalde atan. Au bidez... bere deundasuna ta ondasuna era... berezia. Au zala-ta, alatzak be ... zituan. Alde gustietatik yoakozan ... lekaidetxien beaŕ-izan goŕia aza... erantzuna alatza izan oi zan ge... rak eregi eban basatxanoko ... yakon bein esanaz jaupa emote... eukala oŕirik. Une aretan bet... ziran ogetamaŕ mando jakiz bete...

Anastasi'ren ondorengo Justi... agindu eban Kalkedonia'ko elei... arturiko erabagiak ontzat emon ... la. Larogei urte eukazan ordu... deunak eta zartzaroaz gañera ... ildurak sortu eutsoen auldasun... barik, bereala Kesarea urira ... aundietara joan zan eta sinested... eutsen kaisaŕak agindutako ele... areik eta beste lau batzaŕetako ... artu beaŕ zirala.

Bidegabe salatuak izan ziran ... ari kistaŕak. Larogetamaŕ urte ... Kostantinopolis'era joan zan kais... na. Zerutik gotzon bat agertu ... txako baño be pozkiroago aŕta ... Eskatu eutsozan baño be gau... emon eutsozan.

Egun batez lekaide gaste batekin ibayaren ertzetik yoyala, andere ... deretxo bat igaro ziran andik. Be... berantz zituala ibiltzen zan Sa... Gastetandik egin eban opalben ... kumeai egundo aurpegira ez ... Bere lagunak zer egin eban jak... ñotso: "Eŕukaŕia da, benetan, ... ori: begi-bakaŕa da".

"Zure baimenaz—erantzun ... teak—gauza bat adirazi nai ne... oarki ta geldiro begiratu daut... biak eukazan anderetxoak". Gu... sikatu eutson Saba'k gasteari ... miña.

Bere lekaide-lagunen aŕtean il ... deuna 531'gaŕen uŕtean. Laroge... gora zituan ordurako berak. Am... ratua izan zan aren gorpua, ... egokionez.

A...

MENDARO

¡GORA EUZKADI AZKATUTA!— Azkenengo auteskundietan izan gendun garaitzearen ondoren egin biaŕ degun oyua, auxe da: ¡Gora Euzkadi Azkatuta!

Gure eŕitxo onetan ere Euzko-Alderdi Jeltzale'kuak, garaitza edeŕa izan degu, naizta Jel-Alderdiaren auŕka emengo jauntxubak baseŕiŕaŕen autaŕkiak erosten diruba paŕa-paŕa eralgi.

Gure baseŕiŕaŕ zintzuak baña, abeŕtzaletuten diranian, jauntxuben txindiari musin egiten diote, ta areik eskintzen dien diru-zoŕuari ezezkua emanaz, egiaren aldez euren autaŕkiak eman.

Atzeŕi-zalien botazio-egunetako katoliko-zabalgundiei baŕiz, jaramonik ere ezdiete egiten, euren benetako Jaun-Goiko-zaletasunari biotzez jaŕaitu baño.

Ona emen eŕitxo onetan abeŕtzaliak izan diŕuben autaŕkiak, eta enparauko alderdiak izan zitubenak ere.

Euzko-abeŕtzaliak:

	Autarki
Leizaola'taŕ Josu M.'k	195
Iruxo'taŕ Imanol'ak	235
Irazusta'taŕ Jon Andoni'k	233
Monzon'daŕ Telespor'ak	200
Pikabea'taŕ Eŕapel'ak	68

Zaŕontzaliak:

	Autarki
Maeztu'k	101
Pagoaga'k	101
Urraca Pastor'ek	101
Etxebaŕia'k	99

Zozolistuak:

	Autarki
De Francisco'k	29
Etxebeŕia'k	29
Alvarez'ek	29
Angulo'k	29

Eŕkaldaŕak:

	Autaŕki
Latoŕe'k	35
Usabiaga'k	37
Bizkaŕondo'k	36
Gomendio'k	35

¡Gora ta gora Euzkadi, aintza ta aintza bere Goiko Jaun onari!

Aŕtu bezate nere biotzeko zorion aguŕik beruenak aitaturiko auteskundietan katoliko ta euzkeldun jatoŕak bezela Jel-Alderdiari euren autaŕkiak eman ... Eta auŕera jaŕaitu olaxe bil... geure azkatasun osua jaditxi ar...

KA...

MAÑARIA

SABIN'AN GOMUTAZ.—...ren 3'gn., emeko ertxadonan ... amaŕetako meza nagosija, Arana-... Sabin irakasliaren eta enparu ... tzalien aldez eskiniia ixango da.

Eŕukizko egintza oŕetara, abeŕtz... tijak juan biaŕ gara.

BEDERATZIUŔENA. — ... Garbi-garbija'ren bederatziuŕena ... ten iluntzijan asi zan. Eta abes... abaŕ. Miren Neskutzaren aintza ... ko elizkixunak egiŕen dira.

EZKONTZA.—Egubenian ezkon... Urkiola'ko Andoni deunaren de... Itza'taŕ Eskaŕne Ubidea'ko emak... tzua ta Untzalu'taŕ Purdentzi ... abeŕkidia.

Emazte baŕijaren osabea dan ... Ander jaupari aguŕgaŕi ta euzkeltz... kondu zituban.

Ezkonbaŕi begikuok, Andoni de... taŕtez Jaunak zorijonduko al-diŕu.

JUAN-ETOŔIJAK. — Madrid'e... ziran, an aldikada bat igaroteko ... Belakortu'taŕ Kandide anderea ta ... rikua'taŕ Miren Karmele emakume ...

—Santurtze'tik etoŕi ziran Bar... Agapiŕa ta Kapanaga'taŕ Baldomer... nele aberkidiak.

—Ermua'tik, Ariznabaŕeta'taŕ Jo... ta Agiŕegomezkorta'taŕ Mati.

—Barikuban etoŕi ziran On... emen egun batzuk igaroteko ... kuerkiaga'taŕ Paul eta Etxebaŕia'... xabete abeŕkidiak.

OSATEBAKUNTZA-EGINDA—... bala'taŕ Augustin'en emaztia da ... 'taŕ Kepe'ri, Bilbao'ko osategi bate... tebakuntza bat egin dautsoe. Ta ... gunez, Kepe anderea, bere gexoan ... tza egindа aurkitzen da. Poztuten ... arin osatu.

AGUŔTU. — Lengo egubenian ... genduzan emen Itza'taŕ Ander ... agurgaŕija ta Itza'taŕ Julen, E... Miren eta Untzalu'taŕ Purdentzi ... abeŕtzale zintzuak.

MASARI...

Uaŕa. — Idazkijau igandez ... aŕen egiŕen dautzut, tokirik ... tzat. Sabin'aren jaupa izpaŕa ... ixan daiten.

TXIKORO (ACHICORIA) BAKE

EUZKELDUN TXAPEL OLA
Boinas Elósegui
TOLOSA